

Vereniging Arbitrage Plan HGC

2021 – 2025

1. Inhoud

1. Inhoud.....	2
2. Inleiding.....	4
3. Arbitragekaders.....	6
3.1 Achtergrond.....	6
3.2 Uitgangspunten.....	6
3.3 Doelstellingen.....	6
3.4 Arbitragebeleid.....	7
4. Organisatie.....	9
4.1 Organisatie.....	9
4.2 Activiteiten arbitrage commissie.....	9
4.3 Activiteiten bewaking.....	10
4.4 Samenwerking met andere commissies.....	10
4.5 Bevoegdheden.....	11
5. Opleiding.....	12
5.1 Overzicht huidige kaarthouders.....	12
5.2 Senioren en junioren die CS-kaart moeten halen.....	12
5.3 Werving ouders.....	12
5.4 Begeleiding arbitrage.....	13
5.5 CS+ en Bondsscheidsrechters.....	13
5.6 Opleiding (ouders) jongste jeugd.....	14
5.7 Opfris cursus / bijscholing / info avond.....	14
6. Aanwijzing scheidsrechters.....	15
6.1 Toedeling scheidsrechters aan wedstrijden.....	15
6.2 Indeling scheidsrechters naar niveau.....	15
6.3 Indeling seizoen en aanwijzing.....	15
6.3.1 Aanwijzing zaterdag.....	16
6.3.2 Communicatie.....	16
6.3.3 Zaalhockey.....	16
6.3.4 Aanwijzing zondag.....	17
6.4 Bijzondere bepalingen bij aanwijzing.....	17
6.5 No-show.....	17
6.6 Registratie.....	17
7. Sanctiebeleid.....	18
7.1 Sportief en respectvol gedrag langs de lijn.....	18

7.2	Gele en rode kaarten.....	19
7.3	Verplichting halen van de CS- kaart	19
7.4	Niet verschijnen op spelregelexamen of niet slagen spelregelexamen	19
7.5	No-show.....	19
7.6	Ouders van jeugdleden	20
7.7	Begeleid fluiten.....	20
7.8	Uitvoering sanctiebeleid	20
8.	Communicatie	21
8.1	Communicatie Arbitrage commissie	21
8.2	Communicatie van arbitrageplan	21
8.3	Communicatie indeling scheidsrechters wedstrijden.....	21
8.4	Website	22
9.	Bezetting, budget en sponsoring	23
9.1	Bezetting	23
9.2	Budget.....	24
9.3	Sponsoring	24
10.	Bijlagen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Revisie overzicht

Oktober 2020	versie 1.0	concept versie ter goedkeuring
Oktober 2020	versie 1.0	Bijlage 1: Leden Arbitragecommissie

2. Inleiding

Voor u ligt het Vereniging Arbitrage Plan (VAP) van HGC. Dit plan beschrijft het arbitrage beleid binnen de vereniging, de opleiding, begeleiding en de aanwijzing van scheidsrechters.

Het VAP is in april 2015 door het bestuur goedgekeurd en vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering van HGC op 26 mei 2015. Het VAP zal regelmatig geactualiseerd worden op basis van de ervaringen en de veranderende regelgeving.

Het doel van het Arbitrage Plan is het bieden van een structuur waarbinnen de arbitrage bij HGC naar een hoger plan getild kan worden en de kwaliteit van arbitrage geborgd wordt. Dit doen wij onder meer via opleiding, begeleiding en aandacht voor onze bestaande scheidsrechters, met als doel het aantal mensen te vergroten dat met plezier en op een goed niveau een wedstrijd kan begeleiden. Betere arbitrage draagt ertoe bij dat er op het veld meer respect is voor onze scheidsrechters, voor de spelers en voor de begeleiders. Bovenal zorgt betere arbitrage voor meer plezier in en rond het veld.

Door verbetering van de opleiding en begeleiding van onze clubscheidsrechters streven we ernaar het algehele niveau van de arbitrage op HGC te verhogen. Fluiten "op een goed niveau" betekent dat het niveau van de scheidsrechters past bij het niveau van de wedstrijd. Het aspect "plezier hebben in fluiten" heeft te maken met de erkenning en het respect van de spelers, coaches en publiek voor de scheidsrechter.

Juni 2021

Voor u ligt het Vereniging Arbitrage Plan (VAP) van HGC wat in de ALV van mei 2015 is goedgekeurd. Dit plan beschrijft het arbitrage beleid binnen de vereniging, de opleiding, begeleiding en de aanwijzing van scheidsrechters.

Het doel van het Arbitrage Plan is het bieden van een structuur waarbinnen de arbitrage bij HGC continue naar een hoger plan getild kan worden en de kwaliteit van arbitrage geborgd wordt. Dit doen wij onder meer via opleiding, begeleiding en aandacht voor onze bestaande scheidsrechters, met als doel het aantal mensen te vergroten dat met plezier en op een goed niveau een wedstrijd kan begeleiden. Betere arbitrage draagt ertoe bij dat er op het veld meer respect is voor onze scheidsrechters, voor de spelers en voor de begeleiders. Bovenal zorgt betere arbitrage voor meer plezier in en rond het veld.

Door verbetering van de opleiding en begeleiding van onze clubscheidsrechters streven we ernaar het algehele niveau van de arbitrage op HGC te verhogen. Fluiten "op een goed niveau" betekent dat het niveau van de scheidsrechters past bij het niveau van de wedstrijd. Het aspect "plezier hebben in fluiten" heeft te maken met de erkenning en het respect van de spelers, coaches en publiek voor de scheidsrechter.

Binnen het bestuur mag ik als voorzitter deze zeer belangrijke en leuke portefeuille voor mijn rekening nemen. Ik kan iedereen uit ervaring zeggen dat fluiten niet allen heel belangrijk is voor een goede en leuke wedstrijden op HGC maar dat het met de juiste kennis van de regels vooral heel fijn is om een bijdrage te leveren aan het sport plezier van iedereen op onze mooie club.

Gorrit Jan Blonk, voorzitter (Bestuurslid met de portefeuille Arbitrage)

3. Arbitragekaders

3.1 Achtergrond

De KNHB verplicht alle clubs om een Vereniging Arbitrage Plan (VAP) op te stellen. Arbitrage vormt een integraal onderdeel van de hockeysport, zonder arbitrage geen wedstrijd hockey. Zo moeten verenigingen er voor zorgen dat alle leden vanaf 16 jaar, i.c. 2^e jaar B-leeftijd, in het bezit zijn van een scheidsrechterkaart (CS-kaart).

Dit Vereniging Arbitrage Plan is opgesteld door de Arbitrage Commissie in samenspraak met het bestuur van HGC. Om tot dit VAP te komen is de huidige organisatie en werkwijze in beeld gebracht en zijn de uitdagingen voor de toekomst geïnventariseerd. Arbitrage is een belangrijk onderdeel binnen de sport en de spelers hebben er belang bij dat hun wedstrijden op een goede en neutrale manier worden gefloten.

3.2 Uitgangspunten

Het Vereniging Arbitrage Plan is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Fluiten moet (weer) zó leuk worden dat het niet louter als een vervelende verplichting gezien wordt, maar als een vanzelfsprekend onderdeel van het spel en het lidmaatschap van de vereniging.
2. Een structurele aanpak moet leiden tot continuïteit in het scheidsrechterbestand, met doorgroeimogelijkheden voor enthousiaste clubscheidsrechters.
3. De vereniging moet kunnen voldoen aan de verplichtingen die zij vanuit de KNHB op het terrein van de arbitrage heeft.

3.3 Doelstellingen

De volgende doelstellingen zijn door de Arbitrage Commissie geformuleerd:

1. Kwalitatieve bewaking van de arbitrage; arbitrage opleiding en arbitrage begeleiding;
2. Kwantitatieve bewaking van de door de KNHB gestelde normen m.b.t. arbitrage en arbitrage opleiding;
3. Alle spelende 2e jaar C-leden dienen voor het eind van het seizoen in het bezit van een CS-kaart te zijn;
4. Meer ouders betrekken bij de arbitrage / spelleiding van de jeugd;
5. Minimaal één ouder van een jeugdlid dat zelf nog niet de B-leeftijd heeft dient in het bezit te zijn van een CS-kaart. Gefaseerd in te voeren vanaf seizoen 2015-2016;
6. Het niveau van de scheidsrechter moet in overeenstemming zijn met het niveau van de wedstrijd, zie hiervoor hoofdstuk 6.2;
7. Het streven is jaarlijks ten minste vier CS+ scheidsrechters op te leiden die met goed gevolg hun praktijktoets (PVB) afleggen;
8. Het jaarlijks laten doorstromen van ten minste één (clubgebonden) scheidsrechter naar de opleiding tot bondsscheidsrechter (BS);
9. Het waarborgen van de sportiviteit en het respect tussen scheidsrechters, spelers, coaches en publiek op en om het veld;
10. Scheidsrechters geïnteresseerd en gemotiveerd houden;
  - a. 2x per jaar een scheidsrechter café organiseren;
  - b. herstellen referee corner;
  - c. Bondsscheidsrechters wedstrijden Heren en Dames 1 betrekken bij CS bijscholing;
11. Fluiten een positief imago geven.

3.4 Arbitragebeleid

1. Alle spelende A- & B-leden dienen conform het Masterplan Arbitrage van de KNHB in het bezit te zijn van een geldige clubscheidsrechter (CS) kaart. HGC stelt jeugdleden verplicht om de CS-kaart te halen wanneer zij 2e jaar C-lid zijn. Doel hiervan is het verhogen van de spelregelkennis en het creëren van meer ruimte om de nieuwe jeugdscheidsrechters beter te begeleiden.
2. Minimaal één van de ouders van jeugdleden die de B-leeftijd nog niet bereikt hebben is verplicht hockey spelregel kennis op te doen op het niveau van spelbegeleider bij de E en F jeugd of als CS. Bij gebreke hiervan kan het bestuur het jeugdlid een passende sanctie opleggen. Doelstelling is de spelregelkennis bij ouders te verbeteren, waardoor ouders meer begrip voor beslissingen van de arbitrage hebben en meer gekwalificeerde scheidsrechters op te leiden. Met ingang van het seizoen 2015-2016 zal hiermee gestart worden en gefaseerd worden ingevoerd.
3. Het door spelende leden niet voldoen aan de verplichting om tijdig de CS-kaart te halen kan leiden tot niet speelgerechtigdheid en eventueel schorsing. (zie 7 Sanctiebeleid).
4. Alle senioren zijn in beginsel verplicht om wedstrijden te fluiten. Senioren kunnen binnen hun team afspreken dat vanuit het team een geselecteerde groep beschikbaar is om te fluiten. Deze groep zal dan wel frequenter moeten fluiten om aan de fluitverplichtingen van het team te voldoen. Fluiten is een teamaangelegenheid, waarvoor een ieder mede verantwoordelijk is.
5. Alle junioren vanaf de B jeugd zijn, na het behalen van hun CS-kaart, bij thuiswedstrijden verplicht beschikbaar te zijn om wedstrijden te fluiten. De A- en B-junioren fluiten in principe de reguliere competitiewedstrijden van de junioren in de B-, C- en D-categorie.
6. De 1^e en 2^e teams A en B junioren worden in principe door ervaren scheidsrechters (niveau 2) gefloten.
7. Alle scheidsrechters worden door de Arbitrage Commissie ingedeeld naar niveau. Bij de indeling geldt het uitgangspunt dat de wedstrijden geleid worden door scheidsrechters die het niveau van het spel van het betrokken teams goed aankunnen.
8. De Arbitrage Commissie deelt individuele leden / vrijwilligers in voor een wedstrijd. Indien het ingedeelde lid verhinderd is, dient zij zelf voor gelijkwaardige vervanging te zorgen. Het fluiten is een team verantwoordelijkheid.
9. De scheidsrechter informeert de arbitrage commissie tijdig van de wijziging van scheidsrechters, zodat de arbitrage commissie de wijziging in LISA kan aanpassen.
10. De Arbitrage Commissie wijst AB jeugd teams aan voor fluitbeurten. De manager wijst in principe 2 leden vanuit hetzelfde team aan. Indien één of twee van deze leden verhinderd zijn dienen zij zelf voor gelijkwaardige vervanging te zorgen, in principe uit hun eigen team. Mocht dit niet lukken dan is de manager van het verhinderde lid verantwoordelijk voor de vervanging en spreekt desnoods de ouders van de junioren aan.
11. Voor de administratie van de scheidsrechters, de planning, het niveau van de scheidsrechters, het bijhouden kaartnummers en al het overige wordt gebruik gemaakt van de algemene (digitale) ledenadministratie LISA.
12. In LISA is een lijst van bondsscheidsrechters, CS+ en fluit-bekwame clubscheidsrechters die wedstrijden kunnen fluiten van teams in de hogere klasse(n).
13. Nieuwe scheidsrechters worden als onderdeel van hun opleiding in principe 2 wedstrijden begeleid en beoordeeld.

14. Trimhockeyers hebben, als niet-spelende leden, geen arbitrage verplichting maar worden wel gestimuleerd om de spelregelcursus te volgen en zich beschikbaar te stellen als clubscheidsrechter.
15. In uitzonderlijke gevallen kan de voorzitter van de Arbitrage Commissie, na overleg met het bestuurslid belast met arbitrage, vrijstelling verlenen van de verplichting wedstrijden te fluiten.
16. Niet gemeld is niet gefloten. Een scheidsrechter meldt zich een kwartier voor de wedstrijd bij de wedstrijdtafel zodat de wedstrijd tafel op de hoogte is van een correcte indeling.
17. Het zonder bericht niet komen opdagen van een scheidsrechter kan leiden tot een boete van de KNHB. De Arbitrage Commissie kan beslissen deze boete aan het betreffende lid door te belasten (in rekening brengen).
18. Het niet tijdig invullen van het digitale wedstrijdformulier kan ook leiden tot een boete. De Arbitrage Commissie kan beslissen deze boete aan het betreffende lid door te belasten (in rekening brengen).
19. Managers en coaches van jeugd teams dienen met goed resultaat de CS spelregel cursus doorlopen te hebben.
20. De scheidsrechters zijn verplicht hun kennis met betrekking tot de spelregels te onderhouden via de briefings van de KNHB of de Arbitrage Commissie. Dit geldt ook voor de coaches en managers van de teams.
21. De thuis spelende senioren teams leveren twee scheidsrechters voor het fluiten van een ander thuisspelend senioren team. Indien de wedstrijdplanning dit vereist kan een team voor twee wedstrijden opgesteld worden.
22. De senioren mogen voor hun fluitbeurt ook tegen betaling een scheidsrechters inhuren. De arbitrage commissie bemiddelt hier echter niet in.

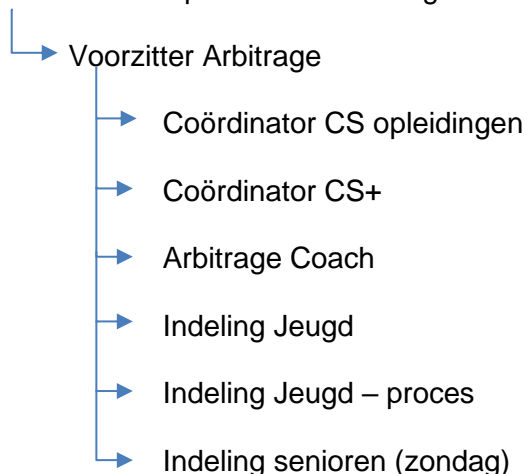
4. Organisatie

4.1 Organisatie

Het bestuurslid Hockey met de portefeuille Arbitrage is verantwoordelijk voor Arbitrage binnen het bestuur.

De Arbitrage commissie kent de volgende structuur, voor de bezetting \ie Bijlage 1:

Bestuurslid met portefeuille Arbitrage

4.2 Activiteiten arbitrage commissie

De uitvoering van het Vereniging Arbitrageplan HGC geschiedt onder verantwoordelijkheid van het bestuurslid met de portefeuille Arbitrage.

De Arbitrage Commissie is binnen HGC verantwoordelijk voor alle scheidsrechterzaken, vraagbaak met betrekking tot spelregels, het enthousiasmeren van scheidsrechters en de uitgifte van CS kaarten. Daarnaast onderkennen wij de volgende rollen:

- voorzitter verantwoordelijk voor functioneren Arbitrage Commissie, communicatie, acties m.b.t. gedrag en sancties en contact met bestuur,
- scheidsrechter commissaris verantwoordelijk voor contact met de afd. Arbitrage van de KNHB,
- jeugd arbitrage: indelen / aanwijzen scheidsrechters voor jeugdwedstrijden (in principe op zaterdag),
- senior arbitrage: indelen / aanwijzen scheidsrechters voor senior- en veteranenwedstrijden (in principe op zondag),
- evenementen arbitrage: indelen / aanwijzen scheidsrechters voor oefenwedstrijden van de selectieteams en van H1, H2, D1 en D2,
- scheidsrechtersbinding: verzorgen van activiteiten waardoor scheidsrechters bij HGC blijven fluiten;
- CS coördinator: organiseren / plannen opleiding van club scheidsrechters,
- CS+ coördinator: organiseren / plannen opleiding tot CS+ scheidsrechter,
- Arbitrage coach: coördineren van de CS begeleiders.

Leden van de Arbitrage Commissie kunnen gelijktijdig meer dan één rol vervullen en meerdere leden kunnen gezamenlijk één rol vervullen.

4.3 Activiteiten bewaking

De voorzitter van de arbitrage commissie bewaakt de kwaliteit en kwantiteit van de arbitrage commissie en ziet er op toe dat de toegedeelde activiteiten uitgevoerd worden.

De arbitrage commissie ziet er op toe dat HGC aan de normen van de KNHB blijft voldoen met betrekking tot aantal en kennis van het arbitragecorps.

4.4 Samenwerking met andere commissies

De Arbitrage commissie werkt nauw samen met het wedstrijdsecretariaat, de Jeugd en Senioren commissie, de commissie Sportiviteit & Respect en de Tuchtcommissie.

Wedstrijdsecretariaat

Het wedstrijdsecretariaat stelt in overleg met de Arbitrage Commissie het wedstrijdschema op.

Uitgangspunt hierbij is dat de indeling van de wedstrijden, het indelen van scheidsrechters niet onnodig moeilijk maakt en het aantal wijzigingen in beide schema's beperkt blijven.

Jeugd commissie

Planner Jeugd van de arbitrage commissie deelt de scheidsrechters in voor de thuiswedstrijden van de ABCD jeugd teams. De Jongste Jeugd E en F teams spelen hun wedstrijden onder begeleiding van een spelbegeleider, die het team zelf aan wijst.

Bij de indeling wordt rekening gehouden met de beschikbaarheid van scheidsrechters en het niveau van de teams. Selectieteams en top klasse teams krijgen scheidsrechters van het niveau 1 en 2.

In principe kunnen A1 en A2 spelers ook de hogere jeugd teams fluiten.

- a. De A en B jeugd wordt via de manager van het team geïnformeerd dat het team een scheidsrechter moet leveren, met vermelding van de wedstrijd en de tijd. De manager is verantwoordelijk voor het aanwijzen / toewijzen van de scheidsrechters uit zijn team en hij geeft de namen van de scheidsrechters door aan de arbitrage commissie - jeugd indeling (arbitragejeugd@hgc.nl).
- b. De overige scheidsrechters worden na overleg ingedeeld en geïnformeerd via de email communicatie in LISA. Bij deze indeling wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de voorkeuren van de scheidsrechters.

Senioren commissie

Met het Bestuurslid Senioren wordt op basis het niveau van de teams en de beschikbaarheid van scheidsrechters bepaald welke teams voor aanwijzing op naam in aanmerking komen en voor welke teams aanwijzing op team plaats zal vinden.

Commissie Top Hockey (CTH)

De managers van Heren 1 en Dames 1 onderhouden een netwerk met bondsscheidsrechters. Op verzoek van CTH stellen de managers van Heren1 en Dames 1 scheidsrechters op voor oefenwedstrijden voor elftallen die onder de CTH vallen (H1 en D1 en de selectieteams). De Arbitrage Commissie ondersteund de CTH hierbij.

Commissie Sportiviteit & Respect

De Arbitrage Commissie ondersteunt de commissie Sportiviteit en Respect bij hun onderzoeken naar ongewenst gedrag van leden en werkt samen met de commissie aan het bevorderen van Sportiviteit & Respect op de velden.

Tuchtcommissie

De Arbitrage Commissie ondersteunt de tuchtcommissie m.b.t. excessen op het veld.

4.5 Bevoegdheden

De Arbitrage Commissie wordt door het bestuur in staat gesteld om haar werkzaamheden conform de in het VAP gestelde kaders uit te voeren. Dit betekent o.a. dat leden van HGC door leden van de Arbitrage Commissie aangesproken kunnen worden op hun gedrag en dat de Arbitrage Commissie sancties kan opleggen aan individuele leden, die tekort schieten in hun verplichting jegens de club op het gebied van arbitrage. E.e.a. conform het Sanctiebeleid beschreven in hoofdstuk 7 Sanctiebeleid.

5. Opleiding

Op de site van de KNHB zijn veel hulpmiddelen te vinden voor het organiseren van [opleidingen voor \(club\)scheidsrechters](#).

5.1 Overzicht huidige kaarthouders

Het totale overzicht van alle clubscheidsrechters, CS+ kaarthouders en bondsscheidsrechters binnen HGC wordt bijgehouden in LISA, de algemene (digitale) ledenadministratie. Dit overzicht wordt door de Arbitrage Commissie actueel gehouden. Hiervan is altijd een uitgeprinte versie aanwezig bij de ontvangstbalie en deze is ook via de HGC-website te benaderen.

5.2 Senioren en junioren die CS-kaart moeten halen

Mede met het oog op Sportiviteit & Respect, wordt de jeugd van jongs af aan bekend gemaakt met de spelregels. In het Masterplan Arbitrage van de KNHB wordt gesteld dat alle jeugdleden vanaf 16 jaar in het bezit moeten zijn van een scheidsrechterkaart. Hierom heeft HGC voor alle 2e-jaars C junioren de spelregelcursus verplicht gesteld, met de eis het examen met goed gevolg af te leggen. Hiermee waarborgt HGC de spelregelkennis van haar spelers en wordt er voldaan aan de KNHB norm voor clubscheidsrechters.

De spelregelcursus wordt door HGC via [e-learning](#) aangeboden. Daarnaast wordt voor de senioren en junioren vanaf de B jeugd die nog geen CS-kaart hebben, ten minste tweemaal per jaar door de Arbitrage Commissie een spelregelcursus bij HGC aangeboden. De cursus wordt afgesloten met een examen. Indien het lid niet in staat is deze cursus te volgen respectievelijk het examen af te leggen op de aangeboden data, dient hij/zij zelf zorg te dragen dat hij/zij (eventueel elders) het examen binnen het seizoen kan afleggen om de CS-kaart te behalen.

Wanneer de cursist het examen niet met goed gevolg aflegt, moet hij/zij aan de eerstvolgende examenronde deelnemen, net zo lang totdat het examen succesvol is afgerond.

Mocht een lid weigeren zijn CS-kaart te halen en/of het halen hiervan bewust tegen te werken, kan de Arbitrage Commissie een sanctie opleggen. (Zie 7 Sanctiebeleid).

De Arbitrage Commissie bepaalt de examendata en maakt deze tijdig kenbaar via de website en via de coördinatoren en de coaches van de desbetreffende jeugdteams. Voor de Senioren zal de Arbitrage Commissie ook de Senioren Commissie hierover informeren.

5.3 Werving ouders

Alle ouders van (nieuwe) jeugdleden jonger dan B-leeftijd, die niet in het bezit zijn van een CS-kaart zullen worden uitgenodigd om hun CS-kaart te halen. Ouders die in het bezit zijn van een kaart maar twijfelen aan de actualiteit van hun regel kennis, worden in staat gesteld hun kennis op niveau te brengen via [e-learning](#), het volgen van de cursus of begeleiding door een arbitrage coach.

5.4 Begeleiding arbitrage

Voor een scheidsrechter is erkenning en waardering, naast het plezier in arbitrage, een belangrijke motiverende factor.

De ervaringen in de eerste wedstrijden zijn veelal bepalend voor het plezier in het fluiten. Daarom wordt extra aandacht besteed aan de begeleiding in deze fase. Door de zichtbare aanwezigheid op zaterdag, vormen de "Arbitrage coaches" een vaste waarde op HGC.

Nieuwe aanpak

Op HGC maakt arbitrage integraal deel uit van de vereniging. Ouders maken met hun kind de stap van JJ naar de D-lijn. Van begeleiding op 'n half veld wordt hun kind en het team door scheidsrechters gefloten in wedstrijden over een heel veld. Om ouders te helpen bij het maken van deze stap heeft HGC de afspraak dat per kind 1 ouder de spelregelcursus volgt. Sommige ouders hebben een sport of hockey achtergrond, echter sportiviteit staan bij onze club hoog in het vaandel.

Per D-elftal vraagt de club minimaal 2 ouders die in de begeleiding worden opgenomen en zorgen voor opvang en begeleiding van de jonge en veelal nog onervaren fluiters uit de B-jeugd. Geef hen het vertrouwen en ruimte om in ervaring te groeien. Bovenal zorg dat ook zij na de wedstrijd met een positief gevoel het veld verlaten. Sportief gedrag gaat hand in hand met en sportieve prestatie.

Arbitrage coach

Er is onvoldoende mankracht beschikbaar op de begeleiding van alle beginnende fluiters bij de jeugd. Een manager van een B-team kan (tijdig) een beroep doen op de arbitrage coach met het verzoek extra begeleiding van een beginnende fluiters uit zijn/haar team

De arbitrage coaches begeleiden de scheidsrechters met de voorbereiding, geven hun tips en evalueren in de rust en na afloop het optreden als scheidsrechter met de betrokkenen. Bij het begeleiden ligt de nadruk op positieve feedback en het zelfvertrouwen van de nieuwe scheidsrechter te vergroten en enthousiast te maken voor het fluiten zodat ook in de toekomst als arbiter op hun kunnen rekenen.

Het aantal arbitrage coaches moet nog verder uitgebreid worden. Het streven is ervaren hockeyers van de te fluiten teams te verleiden voor deze rol.

Bijlage 3 geeft een verdere uitwerking van de begeleiding van scheidsrechters. Deze is ook terug te vinden op de site van de [KNHB](#).

5.5 CS+ en Bondsscheidsrechters

Clubscheidsrechters met een goed niveau die geïnteresseerd zijn hun vaardigheden te verbeteren en daarmee wedstrijden op een hoger niveau te gaan fluiten, kunnen worden toegelaten tot de opleiding tot [CS+](#) (clubscheidsrechter plus) of worden voorgedragen aan de KNHB voor de opleiding tot bondsscheidsrechter.

Zij kunnen zich aanmelden via de Arbitrage Commissie. De minimum leeftijd voor deelname is 14 jaar, bij gebleken geschiktheid en met enige ervaring in het fluiten van diverse categorieën wedstrijden.

Doelstelling is om jaarlijks ten minste 4 CS+ scheidsrechters op te leiden. Bij voldoende aanmeldingen wordt de CS+ opleiding 2x per jaar gestart.

5.6 Opleiding (ouders) jongste jeugd

De jongste jeugd wordt tijdens hun wedstrijden begeleid door spel begeleiders. Dit zijn meestal ouders van de jongste jeugd.

Voor deze ouders wordt door de jongste jeugd commissie een opleiding tot Begeleider Jongste Jeugd georganiseerd. De opleiding is praktijkgericht: de deelnemers gaan zo veel en zo snel mogelijk in de praktijk aan de slag om ervaring op te doen. De opleider maakt hierbij gebruik van de kant-en-klare, beschikbare PowerPoint presentaties (zie bijlagen) en het handboek die beschikbaar zijn op de site van de [KNHB](#). De arbitrage commissie kan hierbij ondersteunen.

Het vroegtijdig enthousiasmeren van de ouders is belangrijk, omdat deze ouders potentiële scheidsrechters zijn voor de toekomst.

5.7 Opfris cursus / bijscholing / info avond

De scheidsrechters zijn heel belangrijk voor HGC. Om hun betrokken te houden bij HGC organiseert de Arbitrage Commissie 2x per jaar een scheidsrechters café met wisselende onderwerpen. Begin van het seizoen zal de nadruk liggen op de spelregelwijzigingen, gebruik van kaarten de aandachtspunten vanuit KNHB voor het nieuwe seizoen.

Daarnaast wordt samen met de Jeugdcommissie in een avondsessie aandacht besteed aan het begeleiden van de Jongste Jeugd en voor het zaalseizoen voor de ouders van de jeugd teams het opfrissen van de zaalregels.

Ook zal in het kader van CS+ of masterclass arbitrage rond wedstrijden van Heren 1 en Dames 1 periodiek aandacht besteed worden aan arbitrage zaken, waarbij de bondsscheidsrechters van de betreffende wedstrijden betrokken worden.

6. Aanwijzing scheidsrechters

6.1 Toedeling scheidsrechters aan wedstrijden

Alle junioren vanaf de B jeugd zijn verplicht wedstrijden te fluiten wanneer zij daarvoor ingedeeld worden.

Alle senioren zijn in beginsel verplicht wedstrijden te fluiten. Senioren kunnen echter binnen hun team afspreken dat vanuit dat betreffende team een geselecteerde groep spelers beschikbaar is om te fluiten. Deze groep zal dan wel frequenter moeten fluiten om aan de fluitverplichtingen van het team te voldoen. Gemiddeld moet een teamafvaardiging ieder thuis spelend-weekeinde een keer fluiten. Senioren kunnen tevens aangeven of ze eveneens beschikbaar zijn om op zaterdag te fluiten.

6.2 Indeling scheidsrechters naar niveau

Om een goede aansluiting te krijgen tussen het niveau van de wedstrijden en de vakbekwaamheid van scheidsrechters worden deze beoordeeld. Aan de hand van de systematiek van de KNHB worden de scheidsrechters in 5 groepen ingedeeld. Op deze wijze kan aan elke wedstrijd een passende scheidsrechter gekoppeld worden. De beoordeling en daaropvolgende indeling wordt gedaan op basis van beoordelingen van de Arbitrage Coach en door Bonds- en CS+ scheidsrechters, Arbitrage Commissie commissieleden en zeer ervaren fluitisten. De volgende niveaus worden hierbij gehanteerd.

#	Scheidsrechter niveau	Wedstrijd niveau
1	Bondscheidsrechter	Alles
2	CS+-scheidsrechters / zeer ervaren / ex bond.	Niet bonds-aangewezen wedstrijden van selectieteams
3	Clubscheidsrechter A	1e, 2e, 3e, 4e, 5e klasse
4	Clubscheidsrechter B	2e, 3e, 4e, 5e klasse
5	Beginner	3e, 4e, 5e klasse
0	Niet toegekend	Onder begeleiding

Het streven is voldoende scheidsrechters op ieder niveau te hebben.

Scheidsrechters kunnen zelf aangeven wanneer ze begeleid willen worden, bijvoorbeeld als ze een tijd niet meer gefloten hebben of in aanloop naar de CS+ of bondsopleiding.

6.3 Indeling seizoen en aanwijzing

Voor de aanwijzing van de scheidsrechters wordt het hockeyseizoen verdeeld in 4 periodes, te weten:

1. aanvang competitie tot de herfstvakantie
2. herfstvakantie tot winterstop
3. winterstop tot Meivakantie
4. Meivakantie tot einde seizoen

Het ligt in de bedoeling dat voor elk van deze periodes alle thuiswedstrijden vooruit worden aangewezen. De Arbitrage Commissie probeert daar waar mogelijk rekening te houden met de wensen van de scheidsrechters. Algemeen uitgangspunt hierbij is: de jeugd op zaterdag wordt gefloten door KNHB aangewezen scheidsrechters of door ingedeelde A en B jeugd, vrijwilligers en ouders in het bezit van een scheidsrechterkaart. De zondag wedstrijden worden gefloten door de KNHB aangewezen scheidsrechters of leden van zondag teams.

De aangewezen scheidsrechters ontvangen hierover apart bericht. De toewijzing is voor de leden toegankelijk via de HGC website.

De scheidsrechters vullen zo snel als mogelijk na de wedstrijd het digitale wedstrijd formulier in (DWF).

6.3.1 Aanwijzing zaterdag

Onderscheid wordt gemaakt in planning voor de jongste jeugd (F & E), de juniorenelftallen (D t/m A) en het zaalhockey.

Jongste Jeugd (F & E)

Vanuit de Arbitrage Commissie zal hier geen aanwijzing plaatsvinden.

Junioren elftallen (D t/m A)

Aan het begin van de seizoen periode wordt per team door de Arbitrage Commissie bepaald welk niveau scheidsrechter voor de wedstrijden van dit team noodzakelijk is. De Arbitrage Commissie deelt de fluitbeurt voor de zaterdagwedstrijden van de jeugdelftallen op individuele team basis in en houdt daarbij zoveel mogelijk rekening met een passend niveau. Voor de wedstrijden van de selectieteams wordt, indien deze niet bonds-aangewezen worden, zoveel mogelijk gebruik gemaakt van scheidsrechters niveau 1 en 2.

Aangewezen jeugdscheidsrechters zijn samen met hun team zelf verantwoordelijk voor het regelen van vervanging bij verhindering, het doorgeven van wijzigingen en/of aanvullingen. Voor jeugdleden die zich hier niet aanhouden, geldt het sanctiebeleid. (Zie hoofdstuk 7 Sanctiebeleid).

6.3.2 Communicatie

Op het wedstrijdschema van de website staan de scheidsrechters ingedeeld. Iedereen die op zaterdag of op zondag fluit krijgt een e-mail. Het is daarnaast de eigen verantwoordelijk van de fluiters om de website te raadplegen om te zien voor welke wedstrijd hij/zij staat ingedeeld. Eventuele planningsissues (bijv. het lukt echt niet om een vervanger te vinden) dienen tijdig te worden afgestemd met de arbitrage commissie (arbitragejeugd@hgc.nl).

6.3.3 Zaalhockey

De managers van de selectieteams waarvoor de arbitrage niet door de bond wordt aangewezen, ontvangen voor aanvang van de zaalcompetitie een overzicht van de ouders uit hun eigen team met een scheidsrechterkaart. Daarnaast is bij de Arbitrage Commissie een lijst beschikbaar van scheidsrechters uit categorie 1, 2 en 3 die bereid zijn in de zaal te fluiten. De manager dient deze scheidsrechters zelf te benaderen.

De managers van de overige teams ontvangen voor aanvang van de zaalcompetitie ook het overzicht van de ouders uit hun eigen team met een CS-kaart. Zij zijn zelf verantwoordelijk dat bij alle wedstrijden één scheidsrechter (in het bezit van een CS-kaart) aanwezig is.

De Arbitrage Commissie organiseert regelmatig spelregel cursussen zodat ook niet spelende ouders een CS-kaart kunnen halen.

Team begeleiders kunnen ook jeugdleden in het bezit van een CS-kaart vragen om bij zaalhockey te fluiten (jeugdleden die in A-teams spelen kunnen B, C en D fluiten en jeugdleden die in B-teams spelen kunnen C en D fluiten).

6.3.4 Aanwijzing zondag

De Arbitrage Commissie kan voor de zondagcompetitie teams en/of individuele scheidsrechters indelen. Hierbij wordt voor de wedstrijden van de hoger spelende teams waar mogelijk gebruik gemaakt van scheidsrechters van niveau 1 en 2.

Als een team voor een wedstrijd wordt aangewezen dan is de aanvoerder van dat team verantwoordelijk voor het aanwijzen van de individuele scheidsrechters.

Bij het aanwijzen wordt getracht een tussenruimte van maximaal 1 wedstrijd te bewaren tussen het fluiten en het spelen van de eigen wedstrijd. Senior-teams worden in principe aan elkaar gekoppeld om elkaars wedstrijden te fluiten.

Leden zijn zelf verantwoordelijk voor het regelen van vervanging bij verhindering, het doorgeven van wijzigingen en/of aanvullingen. Het bestuur kan sancties stellen op het niet voldoen aan de verplichting te fluiten, zowel voor individuele leden als elftallen.

6.4 Bijzondere bepalingen bij aanwijzing

- Teamcoaches worden niet ingedeeld om hun eigen team te fluiten, noch om te fluiten op tijdstippen waarop zij hun teams moeten coachen;
- Het verrichten van andere activiteiten ten behoeve van HGC (bestuur, commissies, trainers, bardiensten, rijouders etc.) is geen reden om niet te hoeven fluiten;
- Jeugdleden die (betaald) training geven en/of coachen moeten vanaf de B-leeftijd ook fluiten;
- Trimhockeyers zijn als niet-spelende leden niet verplicht te fluiten, anders dan in hun rol als ouders, maar zijn wel welkom als scheidsrechter en worden gestimuleerd om hun CS-kaart te halen. De Arbitrage Commissie zal deze groep hiervoor actief benaderen;
- Het af en toe fluiten ontslaat de leden niet automatisch van andere club activiteiten zoals bardiensten.

6.5 No-show

Wanneer een scheidsrechter niet op tijd komt opdagen, zich niet tijdig heeft afgemeld en geen vervanger heeft geregeld is sprake van no-show. Dit kan leiden tot een sanctie. In het volgende hoofdstuk wordt het sanctiebeleid voor deze situatie toegelicht.

6.6 Registratie

Om een goed beeld te krijgen van alle gefloten wedstrijden worden deze centraal door de Arbitrage Commissie geregistreerd. Hiermee wordt beoogd alle jeugdleden en/of teams evenredig te laten participeren in het aantal te fluiten wedstrijden. Hiervoor moeten wel de scheidsrechters vanuit de aangewezen teams doorgegeven worden.

7. Sanctiebeleid

7.1 Sportief en respectvol gedrag langs de lijn

HGC is een prettige en gastvrije vereniging waar iedereen zich thuis moet kunnen voelen. HGC wil dit op het veld en langs de lijn graag uitdragen richting spelers, bezoekers én naar de scheidsrechters.

Helaas is dit niet altijd vanzelfsprekend. Zowel vanuit HGC als vanuit de KNHB wordt veel aandacht besteed aan normen en waarden op en rond het veld. De KNHB probeert door middel van campagnes het sportieve gedrag te promoten. De Arbitrage Commissie heeft een actieve rol in het uitdragen van dit gedrag.

Op het veld is de scheidsrechter verantwoordelijk voor het aanpakken van onsportief gedrag. Dat valt niet altijd mee. De Arbitrage Commissie kan er voor zorgen dat een scheidsrechter extra begeleiding krijgt om met onsportief gedrag van spelers en/of coaches en/of toeschouwers om te gaan. De Arbitrage Commissie ziet het als een van haar taken om dergelijke signalen te verzamelen. Dit betekent dat incidenten altijd worden gemeld aan het bestuur, dat vervolgens passende maatregelen kan treffen. Wanneer iemand zelf hinder ondervindt van onsportief gedrag, of u langs de lijn iets opvalt, kan dit altijd gemeld worden bij de dienstdoende Arbitrage Coach, een lid van de Arbitrage Commissie, een bestuurslid of de vestigingsmanager.

Buiten de wedstrijden dient het beleid van de KNHB en de vereniging door de Arbitrage Commissie en het bestuur zelf uitgedragen te worden. De Arbitrage Commissie ondersteunt de initiatieven van de KNHB, zoals bijvoorbeeld het helpen uitdragen van 'Shake Hands' en het door de KNHB verstrekte materiaal ophangen op het terrein van HGC.

DUS: "Je hebt gefloten en je hebt het gevoel dat je als scheidsrechter onsportief bent behandeld. Aanmerkingen op je leiding, krenkende opmerkingen, misschien zelfs geschreeuw en gescheld, allemaal dingen die je als scheidsrechter er niet gelukkiger op maken." Meldt dit dan.

Het aanspreken en/of verwijderen van gasten/publiek dat ongewenst gedrag vertoont, valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur e/o verenigingsmanager van HGC. Bestuursleden e/o de verenigingsmanager zullen hun aanwezigheid op speeldagen kenbaar maken aan de ontvangstbalie, zodat in voorkomende gevallen een beroep op hen kan worden gedaan. Indien geen bestuurslid aanwezig is, wordt deze bevoegdheid gedelegeerd aan de dienstdoende "Arbitrage Coach" (zaterdag) dan wel het dienstdoende "Commissie"-lid (zondag).

Daarnaast kan het formulier rapportage [wangedrag van de KNHB](#) ingevuld worden.

7.2 Gele en rode kaarten

Door de KNHB opgelegde boetes als gevolg van gele en rode kaarten worden financieel verhaald op spelers, coaches en teambegeleiders, of hun ouders middels automatische incasso.

Kaarten zullen volgens de reglementen van de KNHB kunnen leiden tot schorsingen voor de volgende wedstrijd(en). Daarnaast kan de tuchtcommissie namens de vereniging additionele sancties opleggen.

Recidivisten worden persoonlijk benaderd en zullen ten overstaan van de tuchtcommissie verantwoording moeten afleggen.

7.3 Verplichting halen van de CS- kaart

Met het vaststellen van het VAP, hebben de leden van HGC bevestigd dat alle spelende leden in de B-categorie, en minimaal 1 ouder van jeugdleden jonger dan de B-categorie de clubscheidsrechterkaart (CS-kaart) moeten hebben behaald respectievelijk moeten behalen. Bij het niet hebben van een kaart of het niet willen halen van een CS-kaart is het Sanctiebeleid (Bijlage 2) van toepassing. Peildatum voor het behalen van de kaart is 1 juni in het hockeyseizoen waarin de speler in het bezit van een kaart dient te zijn.

7.4 Niet verschijnen op spelregelexamen of niet slagen spelregelexamen

Het zonder opgave van redenen niet verschijnen op een door de Arbitrage Commissie georganiseerde spelregelcursus, respectievelijk het bijbehorende examen, door de cursist gedurende het seizoen waarin zijn/haar team wordt opgeroepen heeft de consequenties als omschreven in het Sanctiebeleid arbitrage jeugd (Bijlage 2), zolang niet aan de voorwaarde om de CS-kaart te halen is voldaan. De Arbitrage Commissie biedt 2 examens mogelijkheden gedurende de eerste seizoenshelft. De cursist dient zelf zorg te dragen voor deelname aan een examenzitting elders indien hij geen gebruik maakt van deze twee mogelijkheden, respectievelijk niet geslaagd is. Eventuele kosten komen voor rekening van de cursist. Indien de Arbitrage Commissie besluit alsnog meer examens te organiseren, dan wordt de cursist in de gelegenheid gesteld hier aan mee doen.

7.5 No-show

Een no-show is iemand die niet verschijnt tijdens en/of niet zorgt voor adequate vervanging voor een arbitrage verplichting tijdens een hockey seizoen. Hierop zijn de maatregelen van toepassing als vermeld in Bijlage 2, Sanctiebeleid. Door de KNHB aan de vereniging opgelegde boetes ten gevolge van het niet op komen dagen van de scheidsrechter worden op de betrokken arbiter verhaald.

7.6 Ouders van jeugdleden

Minimaal één ouder van een jeugdspeler die jonger is dan de B-leeftijd, dient in het bezit te zijn of te komen van een CS-kaart. In het jaar van toelating van het jeugdlid dient aan deze verplichting te worden voldaan. Het hebben van spelregelkennis en de inzetbaarheid als scheidsrechter dragen bij aan de betrokkenheid bij het spel, sportiviteit en de vereniging.

Vanaf de D-leeftijd kunnen ouders ook daadwerkelijk als scheidsrechter opgesteld worden, in beginsel op vrijwillige basis.

Indien ouders niet voldoen aan de verplichting hun CS-kaart te halen, kan het bestuur besluiten sancties op te leggen.

7.7 Begeleid fluiten

Jeugdleden die net hun kaart hebben behaald worden begeleid voor zij zelfstandig gaan fluiten. Deze begeleiding wordt enerzijds gedaan door het team dat hen ontvangt. Ouders die zelf al ervaring hebben en de KNHB tips om te begeleiden eigen maken, zorgen voor een positieve ervaring. Ook managers en spelers zelf kunnen een beroep op de “Arbitrage Coach” en krijgen ervaren (bonds-)scheidsrechters die hiervoor hun tijd beschikbaar stellen. Het niet komen opdagen, zonder afmelding of opgave van redenen, bij een afspraak om begeleid te worden resulteert automatisch in de verplichting twee extra wedstrijden te fluiten overeenkomstig het sanctiebeleid.

7.8 Uitvoering sanctiebeleid

De bevoegdheid om op te treden is door het Bestuur gedelegeerd aan de Arbitrage Commissie van HGC onder verantwoordelijkheid van het bestuurslid met de portefeuille Arbitrage. De Arbitrage Commissie hoort de betrokkene, overlegt in voorkomend geval met de coördinatoren en informeert ten aanzien van de oplegging van enige maatregel (i) de betrokkene (ii) het Bestuur (iii) de betrokken coördinatoren (iv) het team (v) de ouders en via de secretaris (vi) periodiek de Tuchtcommissie.

8. Communicatie

8.1 Communicatie Arbitrage commissie

Voor communicatie met de arbitrage commissie kan gebruik gemaakt worden van de algemene arbitrage mailbox van HGC of de specifieke mailadressen.

Naam / taak	Mail adres
Voorzitter - vacature	arbitrage@hgc.nl
Opleidingen – vacature	arbitragecursus@hgc.nl
Planning Jeugd – Margaux Reynecke	arbitragejeugd@hgc.nl
Coaching Jeugd – vacature	arbitragecoach@hgc.nl
CS+ - vacature	cs-plus@hgc.nl
Planning zondag – Tim de Lange	arbitragesenioren@hgc.nl
Evenementen – vacature	arbitrageevents@hgc.nl
Adviseur – vacature	

8.2 Communicatie van arbitrageplan

De Arbitrage Commissie communiceert via de website van HGC, de Nieuwsbrief en directe mail naar specifieke doelgroepen.

Voor communicatie naar de jeugdteams wordt ook gebruik gemaakt van de communicatie lijnen van de Jeugd Commissie.

Vanaf het seizoen 2020/2021 zal het vernieuwde verenigingsarbitrageplan (VAP) op de website van HGC te vinden zijn, want het is belangrijk dat de leden van HGC op de hoogte zijn van het arbitragebeleid.

8.3 Communicatie indeling scheidsrechters wedstrijden

In het wedstrijdschema op de website staan de scheidsrechters ingedeeld. Iedere aangewezen scheidsrechter ontvangt hierover tijdig een e-mail op het in de ledenadministratie opgenomen emailadres (Het is de verantwoordelijkheid van ieder lid ervoor zorg te dragen dat zijn gegevens zoals opgenomen in de ledenadministratie, LISA, te allen tijde correct zijn, zie voor nadere informatie de website van HGC).

Eventuele problemen met de planning dienen te worden afgestemd met het lid van de Arbitrage Commissie verantwoordelijk voor de toewijzing van scheidsrechters aan de betreffende wedstrijd.

8.4 Website

Op de website van HGC wordt praktische informatie met betrekking tot arbitrage vermeld, waaronder:

- Indeling scheidsrechters;
- Arbitrage nieuws en wetenswaardigheden;
- Nieuwe spelregels;
- Organisatie;
- Opleidingen;
- CS-plus;
- Arbitrage Coach;
- Arbitrage plan HGC incl. toewijzings- en sanctiebeleid.

9. Bezetting, budget en sponsoring

9.1 Bezetting

	voorzitter verantwoordelijk voor functioneren Arbitrage Commissie, communicatie, acties m.b.t. gedrag en sancties en contact met bestuur	2-4 uur per week	
	scheidsrechter commissaris verantwoordelijk voor contact met de afd. Arbitrage van de KNHB,	PM	
	jeugd arbitrage: indelen / aanwijzen scheidsrechters voor jeugdwedstrijden (in principe op zaterdag),	8 uur per speeldag + 8 uur per 2 mnd - enquête	Verdeeld over meerdere personen
	senior arbitrage: indelen / aanwijzen scheidsrechters voor senior- en veteranen-wedstrijden (in principe op zondag),	2-4 uur per speeldag	
	evenementen arbitrage: indelen / aanwijzen scheidsrechters voor oefenwedstrijden van de selectie-teams en van H1, H2, D1 en D2,	PM	
	CS coördinator: organiseren / plannen opleiding van club scheidsrechters,	4 trainingen x 12 uur	Verdeeld over meerdere personen
	CS+ coördinator: organiseren / plannen opleiding tot CS+ scheidsrechter,	24 uur per CS+	
	CS+ leercoach	20-32 uur per CS+	vergoeding via de KNHB
	arbitrage coach: coördineren van de CS begeleiders.	1,5 uur per begeleide wedstrijd	Verdeeld over meerdere personen

9.2 Budget

Voor de Arbitrage Commissie stelt het bestuur een budget ter beschikking van 500 euro per jaar, ten behoeve van scholing, materiaal en arbitrage gerelateerde uitgaven.

Daar waar mogelijk wordt gezocht naar sponsoring, te bepalen per evenement.

9.3 Sponsoring

Er zal gekeken worden in overleg met de sponsorcommissie of er met ingang van volgend seizoen een sponsor geworven kan worden voor verschillende activiteiten van de Arbitrage Commissie. Daar waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van sponsoring in natura.

De ondersteuning zou zich kunnen richten op de scheidsrechters en de scheidsrechtersopleiding.

Als voorbeeld:

- Herkenbare hesjes voor de jeugd scheidsrechters, die via wedstrijdtafel uitgeleend kunnen worden.
- Polo's voor de volwassen CS die vaak fluiten.
- Bodywarmers of een jack voor de Arbitrage coaches (herkenbaarheid zoals mini commissie).
- Kaarten e.d. ter beschikking gesteld kunnen worden op uitleenbasis.

10 Bijlagen

- **Bijlage 1: Leden Arbitragecommissie**

Bestuurslid met portefeuille Arbitrage	Gorrit-Jan Blonk
Voorzitter Arbitrage a.i.	Hans Wentel

De Arbitrage commissie kent de volgende structuur:

Naam / taak	Mail	Telefoon
Arbitrage Commissie HGC	arbitrage@hgc.nl	
Vacature		
Arbitrage Opleidingen	arbitragecursus@hgc.nl	
Vacature		
Arbitrage Jeugd HGC	arbitragejeugd@hgc.nl	
Margaux Reynecke		
Arbitrage Coach HGC	arbitragecoach@hgc.nl	
Vacature		
CS-plus HGC	CS-plus@hgc.nl	
Vacature		
Arbitrage Senioren HGC	arbitragesenioren@hgc.nl	
Tim de Lange		
Arbitrage evenementen	arbitrageevents@hgc.nl	
Vacature		
Arbitrage adviseur		
Vacature		

Bijlage 2: Sanctiebeleid Arbitrage Junioren

Tijdig reageren met reden waarom cursist niet kan deelnemen	Prima, mits met toezegging dat wordt deelgenomen aan volgende ronde
Niet reageren en/of e-learning niet voltooien en/of niet op de verplichte avond verschijnen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitsluiting examen • <u>2 wedstrijden op de bank</u> (of ander corvee ter beoordeling aan de club) op het moment dat team thuis speelt • Verscherpt toezicht op deelname volgende ronde • Kosten € 20 te voldoen vóór deelname
Recidive: 2e maal niet reageren en/of e-learning niet voltooien en/of niet op de verplichte avond verschijnen	<ul style="list-style-type: none"> • Verwijzing naar Bestuurslid Hockeyondersteuning. Deze bepaalt volgende stap. • verscherpt toezicht op deelname volgende ronde. • Kosten € 20 te voldoen vóór deelname
Deelnemen maar helaas zakken (8-14 fouten)	zo snel mogelijk herkansen, zo mogelijk op een andere vereniging
Deelnemen maar faliekant zakken (>15 fouten)	<ul style="list-style-type: none"> • tenzij er aanwijsbaar een mitigerende omstandigheid is: <u>2 wedstrijden op de bank</u> of ander corvee op het moment dat team thuis speelt • Verscherpt toezicht op deelname volgende ronde • Kosten € 20 te voldoen vóór deelname
Recidive: 2e maal deelnemen maar kennelijk opzettelijk zakken (>15 fouten)	<ul style="list-style-type: none"> • Verwijzing naar Bestuurslid Hockeyondersteuning. Deze bepaalt volgende stap. • verscherpt toezicht op deelname volgende ronde • Kosten € 20 te voldoen vóór deelname
Niet opdagen bij fluitbeurt (en dus geen vervanging verzorgd en/of niet gemeld bij scheids commissie)	2 extra wedstrijden fluiten
Recidive niet opdagen bij fluitbeurt (en dus geen vervanging verzorgd en/of niet gemeld bij scheids commissie)	<ul style="list-style-type: none"> • 2 extra wedstrijden fluiten • Verwijzing naar Bestuurslid Hockeyondersteuning. Deze bepaalt volgende stap
AB-jeugd: zonder geldige redenen niet minimum aantal zaal wedstrijden gefloten?	<ul style="list-style-type: none"> • 2 extra wedstrijden op het veld fluiten
spelers in de A-jeugd die geen kaart hebben	behoudens uitzonderlijke gevallen (bijv. wanneer men in de A-jeugd voor het eerst gaat hockeyen of terugkeert van een ziekte): spelers zonder spelregel examen zijn <u>niet gerechtigd om te spelen</u> . Speel je toch? Dan kan het zelfs tot roeyement komen.

Bevoegdheden om op te treden:

Voorzitter en/of Scheidsrechters Commissaris van de Arbitrage Commissie. Zij doen dit onder verantwoordelijkheid van het Bestuurslid Hockey met de portefeuille Arbitrage. Zij horen de betrokkene, overleggen in voorkomend geval met coördinatoren en informeren t.a.v. oplegging van enige maatregel de (i) betrokkene, (ii) bestuur, (iii) betrokken coördinatoren, (iv) het team, (v) de ouders en via de Secretaris (vi) periodiek overzicht aan de tuchtcommissie.

Bijlage 3: Tips voor clubscheidsrechters

Naarmate je ervaring met fluiten groter is, kun je je aandacht op andere gebieden richten.

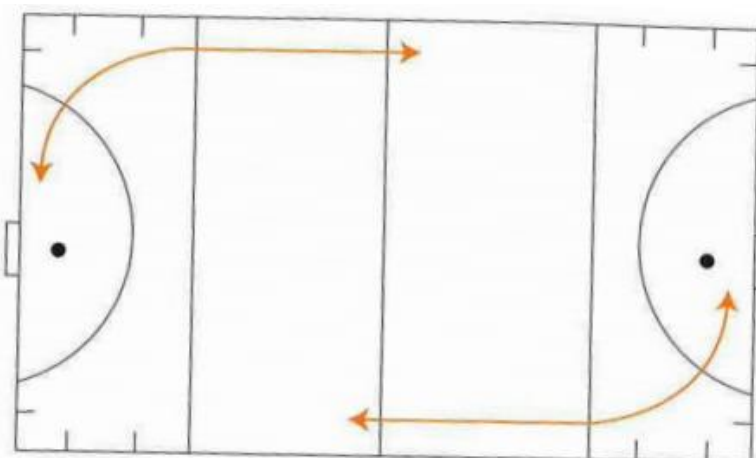
Fine tuning van houding, regelkennis en stijl en het aanleren van technieken die bij moeilijke wedstrijden noodzakelijk kunnen zijn, komen hier aan de orde. Heel veel succes en plezier met het fluiten!

Houding en fluiten:

- Fluit luid en duidelijk. Zo kom je zelfverzekerd over en hoort iedereen dat je fluit.
  - o Probeer te variëren in je fluitsignalen: bij fysieke, harde en (andere) opzettelijke overtredingen fluit je harder en strenger dan bij kleine, onopzettelijke overtredingen.
  - o De beste fluiten zijn die zonder balletje. Deze geven een helder signaal waarmee je goed kunt variëren in hardheid en toon.
- Geef duidelijke aanwijzingen met je armen kort na het fluitsignaal.
  - o Streck je arm(en) horizontaal; alleen voordeel duid je met een schuin gestrekte arm aan.
  - o Maak jezelf groot.
  - o Een vrije slag voor de aanval geef je aan met je rechterarm, een vrije slag voor de verdediger met je linkerarm.
  - o Sta met je rug naar de zijlijn. Zorg dat je door je houding altijd open staat naar de situatie op het veld en dat je je hoofd zo min mogelijk hoeft te draaien om het hele veld te overzien.

Positie in het veld

- Zorg dat je de juiste looplijn hebt. Standaard is dat de 'hockeystick' (zie afbeelding 1).
  - o Als de bal op de 'andere helft' is, loop je langs de zijlijn mee tot 5 à 10 meter voor de 23-meterlijn. Wanneer de bal langere tijd bij de zijlijn van je collega is, is het verstandig wat naar binnen te trekken.
  - o Vanaf jouw 23-meterlijn buig je af richting het tweede streepje op de achterlijn (rechts van het doel).
  - o Loop altijd vóór de aanval uit als het spel jouw kant op komt; dan zie je beter wat er gebeurt.
  - o Doe dit tot in de cirkel. De 'hockeystick' route gaat echt ver de cirkel in, tot enkele meters van de rechterdoelpaal, bij de achterlijn.
  - o Ben je ervan bewust dat een speler bij een fluitsignaal altijd naar de scheidsrechter kijkt. Wanneer je dicht bij de plaats van overtreding staat, accepteren spelers je beslissingen eerder dan wanneer je op afstand staat en daardoor minder goed zicht hebt op wat er gebeurt.

Afbeelding 1 De 'hockeystick'

Spelregels

- Bij een opzettelijke overtreding van de verdedigende partij buiten de cirkel, binnen het 23-metergebied, krijgt de aanvallende partij een strafcorner. Zeker als de overtreding een snelle aanval afbreekt. Maak de spelers duidelijk dat je fluit voor een opzettelijke overtreding, zodat de spelers daarvan leren.
  - o Een ervaren scheidsrechter herkent of een overtreding opzettelijk is of niet, zowel bij breedteteams als bij topteams. Door juist te handelen toon je de spelers dat je het spel begrijpt.
- Bespreek voorafgaand aan de wedstrijd met je collega-scheidsrechter wanneer je een vrije slag geeft of wanneer het een strafcorner of zelfs strafbal moet zijn. Door hierover te praten, zal je situaties in de wedstrijd sneller goed inschatten en vaker dezelfde interpretaties hebben als je collega.
- Probeer op de juiste momenten voordeel te geven. Schat in of een speler die in balbezit blijft of ook echt voordeel heeft van het in balbezit blijven. Soms is een fluitsignaal beter, ook voor de controle van de wedstrijd.

Samenwerken en controle

- Bereid een wedstrijd samen met je collega-scheidsrechter voor. Bespreek met elkaar hoe je de ander het beste kan helpen. Evalueer dit kort tijdens de rust.
  - o Bij de juiste looplijn kan jij het beste zicht hebben op de verre hoek van je collega in zijn 23-metergebied. Fluit hier ondersteunend. Zorg wel dat je ook weer op tijd voor de aanval naar jouw helft uit kan lopen.
  - o Degene die fluit wijst aan. Doe dit niet allebei, omdat de kans bestaat dat je tegen elkaar in wijst. Wijs uitsluitend als je collega naar je kijkt en dus actief om advies vraagt.
- Maak contact met de spelers en stel je open en weerbaar op.
  - o Raak niet van slag als je commentaar krijgt. Wanneer je bij een belangrijke beslissing vermoedt dat een speler gelijk heeft, kun je vragen wat hij zag. Is er reden voor overleg met je collega? Zet dan de tijd stil en ga naar hem toe. Zo niet, dan zeg je rustig wat je waarnam en dat de definitieve beslissing genomen is.
  - o Het toegeven van je eigen fouten is één van de moeilijkste elementen van het fluiten. Toch creëer je daardoor juist begrip. Probeer rustig te blijven om in een onduidelijke situatie de benadeelde spelers even kort uitleg te geven. Zorg dat de vrije bal dan niet snel genomen wordt, want anders heeft de aanval extra voordeel.

Plezier

Heb plezier in wat je doet en straal dit ook uit! Jij bent onderdeel van de wedstrijd als scheidsrechter.

Bijlage 4: Begeleidingsformulier Scheidsrechters

Checklist voor begeleiders

Voor de wedstrijd

- Spreek 20 tot 25 min. voor de wedstrijd met de scheidsrechter af.
- Geef vooraf de beginnende scheidsrechters niet teveel ineens mee. Durven fluiten en positionering zijn in eerste instantie de belangrijkste punten.
- Meld beide coaches dat je beginnende scheidsrechters begeleidt.
- Vertel nadrukkelijk dat je er niet staat om al dan niet vermeende verkeerde beslissingen te corrigeren maar om algemene aanwijzingen te geven.
- Vertel ook dat je ingrijpt als coaches, spelers of publiek het te bont maken tegenover de beginnende scheidsrechters.

Tijdens de wedstrijd

- Kijk vanaf de zijlijn mee en coach alleen als het op essentiële punten fout gaat of als de scheidsrechter je vragend aankijkt.
- Beperk je tot een aantal aanwijzingen tijdens de wedstrijd Vb) "goed gezien, uitstekend opgelost, harder fluiten, voor het spel uitlopen, zorg dat je eerder de cirkel in bent".
- Noteer de andere punten om na de wedstrijd te bespreken.

Tijdens de rust

- Laat de scheidsrechter even "uitrazen".
- Kom terug op één of twee punten die je in het begin hebt aangegeven. Wees positief en coachend!!!

Na de wedstrijd

- Haal een concreet voorbeeld uit de wedstrijd en vraag naar de beleving.
- Blijf positief, prijs eerst wat goed is en geef daarna instructies wat beter kan.
- Vul het beoordelingsformulier in en overleg met de scheidsrechter of verdere begeleiding noodzakelijk is. Geef dit aan de begeleidingscommissie/ scheidsrechterscommissaris door.

Belangrijkste aandachtspunten voor de beginnende scheidsrechter

Fluiten

De fluit is het belangrijkste communicatiemiddel. Laat daarom de scheidsrechter hard en gedecideerd fluiten. Iedereen maakt fouten maar die worden geaccepteerd als hij duidelijk fluit en duidelijk wijst met een arm. Bij de zwaarste straf (voordeel), mag uiteraard niet worden gefloten, maar moet wel het voordeel worden aangegeven.

Positionering

Hockeystick loop. M.a.w. langs de lijn oplopen tot 23-m van de collega scheidsrechter, maar daarnaast ook tijdig naar de cirkel lopen om rustig in de buurt van het doel de aanval waar te nemen. Wanneer acties zich in de cirkel afspelen, kan de scheidsrechter het beste naast het doel gaan staan. (NB: veel beginnende scheidsrechters 'durven' niet tot in de cirkel te lopen; coach hen daarbij)

Signalering en waarneming

- Aanwijzen van beslissingen: met één arm alleen de richting aangeven (rechts voor de aanval, links voor de verdediging)
- Alleen richting aangeven als de collega scheidsrechter "daarom vraagt". Nooit samen, gelijktijdig wijzen en/of fluiten. Mocht dit laatste zich per ongeluk toch voordoen dan fluit de scheidsrechter op wiens helft de overtreding heeft plaatsgevonden opnieuw en geeft hij de richting aan (de middenlijn beslist). De andere scheidsrechter laat op dat moment onmiddellijk zijn arm zakken.

Samenwerking collega scheidsrechter

- Door houding en uitstraling kunnen scheidsrechters laten zien dat zij een team zijn.
- Scheidsrechters moeten elkaar zoveel mogelijk steunen (daarom juiste positionering belangrijk)
- Het raadplegen van de collega scheidsrechter heeft alleen zin als hij het gezien kan hebben.

Zie voor de begeleiding van beginnende scheidsrechters de volgende twee documenten:

Het organiseren van begeleiding voor beg

Het begeleiden van beginnende scheidsre

Bijlage 5: Beoordelingsformulier scheidsrechters

Begeleidingsformulier beginnende scheidsrechters

<i>Arbiter</i>		<i>Collega</i>	
Wedstrijd		<i>Uitslag</i>	
Klasse		<i>Datum</i>	
Begeleider		<i>Tel. / E-mail</i>	

Algemeen beeld van de wedstrijd:

Prestatie scheidsrechter			
Technische zaken (fluiten, aanwijzen, positionering)	te verbeteren	voldoende	goed
Basistechnieken fluiten			
Juiste looplijnen			
Ingrijpen op juiste moment			
Goede positionering			
Toepassen spelregels en afspraken	te verbeteren	voldoende	goed
Juiste bestraffing voor de gemaakte overtredingen			
Voordeelregel			
Waarneming	te verbeteren	voldoende	goed
Herkenning van spelsituaties en overtredingen			
Controle over de wedstrijd	te verbeteren	voldoende	goed
Gezag en uitstraling			
Communicatie met spelers			
Ingrijpen op juiste moment			
Algehele indruk van de scheidsrechter	te verbeteren	voldoende	goed
(Geef een totaalindruk van het optreden van de scheidsrechter)			
Aandachtspunten voor de volgende wedstrijd:			

Begeleidingsformulier BIO

Naam BIO		Datum	
Wedstrijd		Klasse	
Leercoach, beoordelaar, mede-cursist etc.			

<p>1. Voorbereiden op wedstrijden</p> <p>A. Is minimaal 60 minuten voor aanvang wedstrijd aanwezig</p> <p>B. Introduceert zichzelf bij de vereniging en teambegeleiding</p> <p>C. Doet warming-up voor de wedstrijd</p> <p>D. Maakt afspraken met collega-scheidsrechter</p> <p>E. Zorgt dat eigen kleding, schoeisel en materialen in orde zijn</p> <p>F. Controleert relevante zaken (doelen, hoekvlaggen, rugnummers, kleuren teams etc)</p> <p>G. Laat zo nodig zaken die niet in orde zijn corrigeren voor aanvang</p>	<p>2. Leiden van de wedstrijden</p> <p>A. Anticipeert en kiest positie in en buiten cirkelsituaties gericht op waarnemen.</p> <p>B. Houdt controle over de wedstrijd</p> <p>C. Neemt waar, interpreteert en beslist in snel wisselende spelsituaties</p> <p>D. Past spelregels en reglementen toe in complexe situaties</p> <p>E. Grijpt op juiste moment in</p> <p>F. Herkent opzet en uitlokking</p> <p>G. Hanteert op eenduidige wijze scheidsrechtersignalen</p> <p>H. Handelt in gelijksoortige situaties identiek</p> <p>I. Blijft kalm als spelers of coaches emotioneel reageren</p> <p>J. Straft bij overtredingen en wangedrag gericht op sportief verloop</p> <p>K. Gedraagt zich collegiaal</p> <p>L. Blijft gedurende de hele wedstrijd geconcentreerd</p> <p>M. Werkt samen met collega-scheidsrechter</p> <p>N. Communiceert (non)-verbaal op passende wijze met spelers</p>	<p>2. Afhandelen van wedstrijden</p> <p>A. Zoekt collega na laatste fluitsignaal op en verlaat samen het veld</p> <p>B. Valt collega nooit af</p> <p>C. Laat zich niet verleiden tot emotionele uitspraken</p> <p>D. Vermeldt de tijdelijke en definitieve verwijderingen</p> <p>E. Vult wedstrijdformulier in en ondertekent dit</p> <p>F. Levert aanvullende verklaring in geval van verwijdering speler(s)</p> <p>G. Rapporteert wangedrag</p> <p>H. Staat na wedstrijd open voor dialoog met spelers en coaches</p> <p>I. Vraagt feedback en advies aan collega en scheidsrechterbegeleider</p>
--	--	--

De begeleider geeft hieronder feedback/tips op de criteria waarop de bio zich gaat concentreren.

Nummer:	Wat ging goed? Wat kan beter?
Nummer:	Wat ging goed? Wat kan beter?
Nummer:	Wat ging goed? Wat kan beter?
Nummer:	Wat ging goed? Wat kan beter?
Overige opmerkingen en adviezen ter verbetering	

Bijlage 6: Tekst voor enquête scheidsrechters

Scheidsrechtergegevens (graag zo volledig mogelijk invullen):

Voornaam: ..... Achternaam:.....

Kaartnummer : .....

Telefoon: ..... GSM:.....

E- mailadres : .....

wil uitsluitend eigen kind(eren) fluiten, spelend in team(s): .....

wil niet eigen kind fluiten, kind speelt in team:.....

wil wel 1 – 2 x ander team fluiten in deze periode

wil ook wel 1 – 2 x nieuwe scheidsrechters begeleiden in deze periode

wil graag voor 13:00 uur fluiten

wil graag na 13:00 uur fluiten

heeft wel een scheidsrechterkaart maar wil/kan dit seizoen beslist niet fluiten

heb nog geen kaart maar geef me op voor een cursus (1 zaterdagochtend)

Bestemd voor: alle (potentiële) zaterdagsscheidsrechters

Dit formulier s.v.p. invullen, e-mailen, of uitknippen en zo spoedig mogelijk inleveren:

Per e-mail naar : arbitragejeugd@HGC.nl